

Nálada v našom biznise sa prepadla prudko nadol

EKONOMIKA

Čerstvé dáta ukázali, že podnikatelia neskryvajú pesimizmus. Indikátor dôvery v priemysle klesol najnižšie od marca.

Martin Laczko ^{©hn}
martin.laczko@mafraslovakia.sk

Bratislava – Zatiaľ čo zástupcovia zamestnávateľov, ako aj zahraničných obchodných komôr na Slovensku vládu vyzývajú na ďalšiu odbornú diskusiu k ozdravovaniu verejných financií, budúcoročný konsolidačný balíček si už razí svoju cestu parlamen-

tom. Poslanci Národnej rady ho minulý týždeň posunuli do druhého čítania a definitívne o ňom môže byť rozhodnuté už zajtra.

Nové septembrové výsledky prieskumu Štatistického úradu medzitým ukazujú, že nálady v domácej ekonomike sú najhoršie od začiatku roka, a to najmä pre pesimizmus podnikateľov v priemysle. Zamestnávateľské

5,3
BODU

– o toľko klesol indikátor dôvery v priemysle, čo je najmenej od marca.

zvázy pre HN poukázali na to, že nejde o náhodu.

Súhrnný indikátor ekonomického sentimentu sa v septembri pri poklese o 2,1 bodu znížil na úroveň 102,3, čo je najnižšia hodnota od januára tohto roku. Indikátor dôvery v priemysle klesol až o 5,3 bodu na hodnotu –1,3, čo predstavuje najnižšiu hodnotu od marca 2024. „Ohlásenie konsolidačných opatrení

má rozhodne vplyv aj na negatívnu náladu v celom podnikateľskom prostredí, priemysel nevynímajúc. Firmy sprevádzajú rastúce obavy z pripravovaných zmien, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť ich činnosť,“ uviedla hovorkyňa Asociácie zamestnávateľských zväzov a združení Míriam Filová.

Pokračovanie na strane 9 ➡

Zeman oslavoval 80

Praha – Bývalý český prezident Miloš Zeman, ktorý bol ako prvý zvolený v priamej voľbe, má 80 rokov. Oslavu odštartoval obed so slovenským premiérom Robertom Ficom a ministrom obrany Robertom Kaliňákom v hoteli Štekl v Hlbokej nad Vltavou. Ficovi i Kaliňákovi venoval jubilant svoju novú knihu s názvom Prezidentský údel. Na miesto konania oslavy dorazil aj český expremiér a šéf hnutia ANO Andrej Babiš. Medzi pozvanými je aj maďarský premiér Viktor Orbán, bývalý nemecký kancelár Gerhard Schröder, srbský prezident Aleksandar Vučić a poľský prezident Andrzej Duda. (TASR)

BANKY

Matkám našich finančných domov sa darí. Ich akcie sú na rastovej vlne

Bratislava – Európske akcie sú ako na hojdačke. Niektoré, ako napríklad automobilky, rátajú straty, iné však nikdy neboli drahšie. Okrem zbrojárrov a IT sektora sa darí aj bankárom, ktorí v predchádzajúcich mesiacoch ťažili z vysokých úrokových sadzieb, čo ľuďom predražilo hypotéky. Ne-

príjemnosť na jednej strane však tej druhej priniesla vyššie marže, a tak aj rast na trhoch.

Akcie materských bánk, ktoré prostredníctvom svojich dcér pôsobia aj na Slovensku, sú tak blízko svojich historických máxím. Erste Group, ktorá je na našom trhu prítomná cez Slovenskú

sporiteľňu, napríklad od začiatku roka zmohutnela o tretinu. Jednu jej akciu na nemeckej burze Xetra dostanete za asi 49 eur, pričom ešte na začiatku januára to bolo 37 eur.

Ešte zaujímavejší rast zaznamenala talianska Intesa Sanpaolo, ktorú u nás poznáme vďaka VÚB

banke. Na burze v Miláne za jeden kus cenného papiera dostanete asi 3,90 eura. Ešte na začiatku roka to bolo len 2,70 eura, ide teda o 44-percentný nárast. V oboch prípadoch pritom ide o historické rekordy.

Pokračovanie na strane 2 ➡

BLÍZKY VÝCHOD

Nasralláh je mŕtvy, odveta môže byť ostrá

Bratislava – Situácia na Blízkom východe sa rýchlo dostáva na pokraj reálnej vojny. Izraelské letectvo cez víkend zbombardovalo stovky cieľov libanonského militantného hnutia Hizballáh, ktoré sa vyhráža ostrou odvetou za zabitie lídra Hasana Nasralláha. Židovský štát obhajuje úderý tvrdením, že Hizballáh

vo svojich skladoch ukrýva 150-tisíc rakiet. Tie údajne plánuje odpáliť presne o týždeň, keď si Izraelčania budú pripomínať prvé výročie teroru radikálneho hnutia Hamas. Ten si na juhu Izraela vlni vyžiadal vyše 1 200 mŕtvych. (NP)

Viac na strane 7, Zopakuje...

V SKRATKE

Scholz dostal podporu na post kancelára

Berlín – Spolupredsiedníčka Sociálnodemokratickej strany Nemecka Saskia Eskenová jasne podporila kandidatúru kancelára Olafa Scholz na tento post aj v budúcoročných voľbách do Bundestagu. Uviedla to v rozhovore pre nedeľné vydanie denníka Frankfurter Allgemeine Zeitung. „Je to náš kandidát na kancelára, s ktorým pôjdeme do volieb,“ uviedla Eskenová. (TASR)

Občianske preukazy zmenia dizajn

Bratislava – Nový dizajn občianskych preukazov je v procese schvaľovania. Ministerstvo vnútra ich plánuje vydávať od budúceho roka. „S plošnou výmenou sa neráta, v platnosti zostanú teda aj dovtedy vydávané doklady,“ vyhlásil hovorca

rezortu Matej Neumann. Minister vnútra Matúš Šutaj Eštok nedávno predstavil nový dizajn cestovných pasov s vyobrazením slovenských miest či kultúrnych pamiatok. (TASR)

Biden vyzval na prímerie v Libanone

Washington – Americký prezident Joe Biden vyzval na prímerie v Libanone. Reagoval tak na otázku k novej pozemnej invázii izraelskej armády do Libanonu. Na otázku, či by Spojené štáty reagovali na raketové útoky na americké vojnové lode umiestnené v Červenom mori, Biden odpovedal, že na túto hrozbu „reagujú“. (TASR)

INZERCIA

Hydromeliorácie a.s.
ul. SNP č. 3
935 32 Kalná nad Hronom
IČO: 31 410 031
zápis v OR OS Nitra, oddiel Sa, vložka č. 124/N,
v súlade so zákonom č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení oznamuje, že „Polročná správa o hospodárení za 1. polrok 2024“ je bezplatne prístupná akcionárom na internetovej stránke www.hdm-kalna.sk

MS215049/01

INZERCIA

Emitent Kúpele Dudince, a.s.
so sídlom Kúpeľná 106/3, 962 71 Dudince, IČO: 31 642 713, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, odd. Sa, vložka č. 319/S, oznamuje zverejnenie regulovaných informácií: Polročná finančná správa za rok 2024 podľa § 35 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v platnom znení je zverejnená na internetovej stránke spoločnosti www.kupeledudince.sk.

MS215044/01

EURIZON
ASSET MANAGEMENT

EURIZON CAPITAL S.A.
28, Boulevard de Cockelscheuer
L-1821 Luxembursko

Oznámenie pre podielníkov fondu Epsilon Fund, spoločnosti pre kolektívne investovanie založenej podľa luxemburského práva, ktorí vlastnia podiely vo fonde „Euro Cash“

Držiteľov podielových listov týmto informujeme, že predstavenstvo spoločnosti Eurizon Capital S.A., správovskej spoločnosti („správovská spoločnosť“) zastrešujúceho fondu „Epsilon Fund“, rozhodlo o nasledujúcich zmenách v prospekte:

I. Zníženia správovských poplatkov fondu „Euro Cash“

S platnosťou od posledného štvrtroka 2024 sa správovské poplatky vzťahujúce sa na základnú jednotku triedy „R“ fondu znížia o 0,05 %.

Vyššie popísaná zmena bude uvedená v prospekte fondu Epsilon Fund z 1. októbra 2024. Aktualizovaný prospekt a dokumenty s kľúčovými informáciami budú k dispozícii bezplatne v sídle správovskej spoločnosti, na jej webovej stránke www.eurizoncapital.com, v sídle depozitnej banky, ako aj na adrese sídla správovskej spoločnosti kancelárie distribučných agentov

MS215026/01

Do hry sa opäť vracajú Zajacove riešenia

Analýzou ministerky zdravotníctva Zuzany Dolinkovej sa má najprv zaoberať koalíčná rada.

FOTO: TASR/JAROSLAV NOVÁK

ZDRAVOTNÍCTVO
Konsolidácia verejných financií sa týka aj hľadania úspor v rezorte pod vedením Zuzany Dolinkovej. Preto vznikol materiál o možnom šetrení.

Michaela Mihoková ©hn
michaela.mihokova@mafrasslovakia.sk

Bratislava – Zdravotníctvom hýbu momentálne najmä financie. Šetriť treba, a tak mala minulý týždeň vláda rokovať o materiáli týkajúcom sa ozdravných opatrení v tomto rezorte. To sa však neuskutočnilo. Nie je pritom ani známe, kedy bude kabinet Roberta Fica o opatreniach v zdravotníctve mimoriadne rokovať. Takéto zasadnutie avizovala samotná ministerka zdravotníctva Zuzana Dolinková.

Mohlo sa to urobiť pred 20 rokmi
Podľa dostupných informácií je súčasťou materiálu riešenie rastúcich výdavkov na lieky, ústavnú zdravotnú starostlivosť či toľko diskutované platy zdravotníkov. HN sa pýtali jednotlivých politických predstaviteľov, či vedľa

niečo bližšie. Zdá sa, že opatrenia sú zatiaľ mnohým neznáme. Tomáš Szalay zo strany SaS iba povedal, že podľa toho, čo sa dozvedel, sme v podstate stratili dvadsať rokov. Zmeny, ktoré by sa mali udiť, už podľa neho mohli byť dávno zavedené, a to vtedy, keď sa za ne zasadzoval bývalý minister zdravotníctva Rudolf Zajac. „Zdá sa, že po dvadsiatich rokoch sa budú musieť Zajacovi kritici vrátiť k Zajacovým riešeniam, či už k akciovým spoločnostiam alebo k forme poplatkov. Pritom poplatky boli teraz absolútne neprijateľné,“ uviedol s tým, že ho strata toľkých rokov mrzí. Tvrdí, že inak sa zdravotníctvo ozdravovať nedá. Máme podľa neho pred sebou opatrenia, ktoré nemožno vnímať inak ako nevyhnutné, aby nám zdravotníctvo úplne neskrachovalo.

Dá sa to aj inak
František Majerský, šéf záchranárov a poslanec za KDH, zasa hovorí, že takýto postup ministerstva zdravotníctva je neprijateľný. Materiál síce ešte nevidel, ale niektoré body, ktoré obsahuje, už pozná. Napríklad Szalayom zmienené akciové spoločnosti, na ktoré sa majú nemocnice transformovať. „S tým my absolútne nesúhlasíme. Keď sa akciové nemocnice dostanú do straty, čo je vysoko

pravdepodobné pri tomto hospodárení, hrozí potom scenár, že sa sprivatizujú. Na základe konkurzov bude pre investorov ľahké ich získať a odkúpiť. Musí byť jasne vysvetlené, ako to bude urobené,“ povedal. Zároveň vyjadril prekvapenie nad postojom Roberta Fica, ktorý kedysi absolútne odmietal čo i len predstavu, že z nemocníc budú akciové spoločnosti. Ďalšou vecou, ktorú v súvislosti s opatreniami Majerský kriti-

Často totiž dochádza k ich duplicitě.

Pacient si nepamätá
Duplicita laboratórnych vyšetrení je v zdravotníctve už dlhodobou záležitosťou. Hovorili sme o nej s výkonnou riaditeľkou Zväzu ambulantných poskytovateľov Naďou Trenčanskou Bedušovou. Vtedy šlo o to, prečo je dôležité, aby fungoval eLab. Vysvetlila, že k duplicitě dochádza niekedy preto, lebo

Ministerstvo zdravotníctva v materiáli hovorí o zvýšení nákladov na lieky, ústavnú zdravotnú starostlivosť či platy.

zuje, je možnosť, že zdravotníkom budú rásť pomalšie platy. Aj tu spomína premiéra Roberta Fica, keďže on sám po nedávnom atentáte zažil, akí dôležití lekári sú, keď mu zachránili život. Teraz súhlasí, aby tým, ktorí denne zachraňujú ľudské životy, boli odobraté čiastky z plátov. Do celej situácie vstupuje strana KDH s pozmeňujúcim návrhom. „Tlačíme na vládu, aby to prehodnotila,“ skonštatoval. V prvom rade budú trvať na tom, aby sa konsolidačné opatrenia ani v najmenšom nedotkli zdravotníckych pracovníkov. Po druhé, šetriť sa dá na laboratórnych vyšetreniach. pacient si nepamätá, kde na akom vyšetrení bol, a preto sa takto zbytočne míňajú peniaze. Majerský teda na toto narážal a pridal, že čokoľvek, kde dochádza k duplicitě, treba zastaviť, a tak šetriť. „Nemocnice sa musia optimalizovať, to je kľúčové,“ vymenoval ďalšiu vec, ktorá prispieje k šetreniu. Potom sa totiž financie dostanú do nemocníc, kde je dostatok zdravotného personálu a navyše takého, ktorý drží zdravotníctvo nad vodou. Okrem toho, ministerka zdravotníctva by podľa neho mala šetriť na ministerstve a na inštitúciách, ktoré pod ministerstvo spadajú.

Odborári hrozia výpoveďami lekárov

Bratislava – V prípade, že návrh konsolidačných opatrení parlament schváli, Lekárske odborové združenie začne so zberom výpovedí lekárov. Predseda LOZ Peter Visolajský to uviedol v reakcii na minulotýždňové posunutie konsolidačného balíčka do druhého čítania. „Hlasovanie a zrýchlené legislačné konanie pri konsolidačnom balíčku, ktoré odignorovalo upozornenia lekárov a sestier, je podrazom voči zdravotníkom a pacientom,“ vyhlásil šéf lekárskeho odboru Visolajský. Postup v parlamente ho zároveň presvedčil o tom, že avizované mimoriadne rokovanie vlády k zdravotníctvu bolo len dymovou clonou, a nie reálnou snahou o riešenie. „Odkazujeme vláde, že v momente schválenia zákona začí-

3 PERCENTÁ
má tvoriť v budúcom roku rast plátov zdravotníkov v nemocniciach a ambulanciách.

name so zberom výpovedí lekárov z pracovného pomeru,“ oznámil predseda lekárskeho odboru. Ministerstvo zdravotníctva v reakcii na vyjadrenia odborárov uviedlo, že pripravilo komplexný analytický materiál s riešeniami na zastabilizovanie situácie vo forme ozdravných opatrení. „A to v kontexte s avizovanými konsolidačnými opatreniami, ako aj plnením programového vyhlásenia vlády. Ten bude predložený na rokovanie vlády,“ priblížili z komunikačného oddelenia rezortu. O konsolidačnom balíku má parlament v druhom čítaní rokovať v utorok. Skladá sa z dvoch legislatívnych návrhov a opatrení, ktoré by mali do štátneho rozpočtu priniesť 2,7 miliardy eur. Deficit verejných financií by mal prostredníctvom opatrení klesnúť na 4,7 percenta z tohtoročných neceľných šiest percent hrubého domáceho produktu. Navrhované konsolidačné opatrenia v zdravotníctve sa týkajú spomalenia valorizácie plátov zdravotníkov v ambulantnom i nemocničnom sektore na tri percentá na jeden rok i transformácie štátnych nemocníc na akciové spoločnosti. Okrem zástupcov zdravotníckych organizácií ich kritizuje i opozícia. (TASR)

ENERGETIKA

V Holandsku prevládajú obnoviteľné zdroje

Amsterdam – Väčšina elektriny vyrobenej v Holandsku pochádza v tomto roku prvýkrát z obnoviteľných zdrojov. A veterná energia má na tom významný podiel. Oznámil to v holandský štatistický úrad. Podľa údajov štatistického úradu v prvom polroku tohto roka pochádzalo približne 53 percent vyrobenej elektriny z obnoviteľných zdrojov. Presnejšie, z celkových 60,5 miliardy kilowatthodín (kWh) vyrobenej elektrickej energie bolo 32,3 miliardy kWh z obnoviteľných zdrojov. Výroba elektriny z vetra sa v prvej polovici tohto roka zvýšila o 4,4 miliardy kWh na 17,4 miliardy kWh. Z toho viac ako dve tretiny predstavuje výroba veternej energie na mori, pričom silný impulz poskytl dve nové veterné farmy pri holandskom pobreží. Produkcia veternej elektriny na súši sa zvýšila tiež po tom, ako nové a výkonnejšie veterné turbíny nahradili menšie a staršie zariadenia. Výroba solárnej energie vzrástla v prvom polroku tohto roka o 0,8 miliardy kWh na 11,7 miliardy kWh. (TASR)

KONSOLIDÁCIA

Lekári varujú pred odlevom zdravotníkov

Bratislava – Navrhované opatrenia v zdravotníctve povedú k odlevu zdravotníkov do zahraničia a k zhoršeniu dostupnosti zdravotnej starostlivosti. Zhodli sa na tom delegáti sobotňajšieho snemu Slovenskej lekárskej komory v Jasnej. „Chápeme nutnosť konsolidácie štátneho rozpočtu, ale sme presvedčení, že v systéme zdravotníctva a v iných odvetviach je možné hľadať aj iné možnosti úspor, preto limitovanú valorizáciu plátov nepovažujeme za šťastné riešenie,“ uviedla lekárska komora. De-

legáti snemu zároveň žiadajú o prehodnotenie financovania Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Národného centra zdravotníckych informácií a Operačného stredu Záchrannej zdravotnej služby tak, aby neboli financované z verejného zdravotného poistenia. Navrhované konsolidačné opatrenia v zdravotníctve sa týkajú spomalenia valorizácie plátov zdravotníkov na tri percentá na jeden rok i transformácie štátnych nemocníc na akciové spoločnosti. (TASR)